

RIJKSBEGROTING

VOOR HET DIENSTJAAR

1953

HOOFDSTUK XIA

MAATSCHAPPELIJK WERK

BIJLAGE B

VAN DE MEMORIE VAN ANTWOORD

No. 4

I. AANTAL WOONOORDEN VOOR AMBONEZEN MET HUN BEVOLKING PER 1 DECEMBER 1952

Provincie	Plaats	Sterkte-opgave der woonoorden per 1 December 1952				
		Woonoorden	Gezinnen	Personen	Alleenstaand	Totaal
Groningen	Marum	Marum	65	243	116	359
Friesland	Fochtelo	Ybenheer	38	182	36	218
"	Fochtelo	Oranje	27	145	7	152
"	St. Johannesga	Wite Peal	12	85	18	103
Drenthe	Westerbork	Schattenberg	573	2384	166	2550
"	Westerbork	Pietersberg	36	158	29	187
"	Ruinen	Stuifzand	12	61	1	62
"	Oosthesselen	Geesbrug	23	105	8	109
Overijssel	Steenwijkerwold	Beenderribben	100	407	31	438
"	Staphorst	Beugelen	60	239	3	242
"	Wierden	Vossenbos	73	210	6	216
"	Ommen	Laarbrug	52	210	21	231
"	Ommen	Eerde	26	117	3	120
"	Glanerbrug	St. Jozef	60	304	9	313
Gelderland	Teuge	Teuge	84	423	11	434
"	Elburg	Zwaluwenburg	10	74	1	75
"	Barneveld	Schaffelaar	49	250	7	257
"	Barneveld	Biezen	17	130	4	134
"	Elst	Snodenhoek	22	121	20	141
"	Haalderen	Klein Baal	15	58	76	134
"	Groesbeek	Hogerhorst	25	102	9	111
"	Drumpt	Elzenpasch	13	70	—	70
"	Tiel	Schutsluizen	54	261	15	276
"	Kesteren	Overbroek	20	135	15	150
Noord-Holland	Huizen	Almere	60	222	44	266
"	Muiderberg	Coehoorn	52	278	6	284
Zuid-Holland	Woerden	Kazerne	27	141	8	149
"	Woerden	Singel	34	182	—	182
"	Woerden	Utr. Straatweg	40	188	13	201
"	Slikkerveer	Kamp Q	3	9	48	57
Zeeland	Vlissingen	Vlissingen II	13	71	130	201
"	Middelburg	Middelburg II	13	58	77	135
"	Koudekerke	Koudekerke	20	113	—	113
"	Breskens	De Haven	20	91	42	133
"	Oostburg	Wilgenhof	20	90	16	106
"	Aardenburg	Rodanborgh	34	160	4	164
Noordbrabant	Vught	Lunetten	609	2908	135	3043
"	Mill	Villheide	26	90	14	104
Limburg	Mook	Plasmolen	8	80	—	80
"	Gennep	Genapium	18	95	4	99
"	Tienraay	Tienraay	15	40	—	40
"	Well	Oude Molen	30	109	1	110
"	Tungelroy	Tungelroy	40	161	4	165
"	Heythuizen	Heythuizen	9	45	—	45
"	Roermond	Maashaven	14	84	2	86
"	Echt	Op de Loop	5	17	33	50
"	Montfort	Montfort	7	43	—	43
"	Geleen	Graetheide	117	511	17	528
"	Eysden	Cap. Klooster	78	338	2	340
"	Gronsveld	Rijckholt	30	122	—	122

Opgenomen in 50 woonoorden 2808 gezinnen, bestaande uit:

12 720 personen
 alleenstaand 1 205 personen
 Totaal 13 925 personen

Opgenomen in contractpensions en opvangcentra

I.G. 21 gezinnen, bestaande uit: 95 personen
 alleenstaand 11 personen
 Totaal 106 personen

Elders verblijvende (part. adres e.d.) 2 gezinnen:

16 personen
 alleenstaand 50 personen
 Totaal 66 personen

Totaal aantal Ambonezen 14 097 personen

II. SCHOLINGSCURSUSSEN

De scholing van de Ambonezen kan worden onderscheiden in:

a. Het Lager Onderwijs

Dit onderwijs wordt verzorgd door de Schoolraad voor de scholen met de Bijbel en de vereniging voor Christelijk Volks- onderwijs.

b. Het Voortgezet Onderwijs

Ambonese leerlingen in aanmerking komende voor voort- gezet onderwijs worden in het algemeen op bestaande Neder- landse scholen geplaatst.

1. Aantal meisjes leerlingen

U.L.O.	42
H.B.S.	2
Huishoudscholen	167
Leerling-verpleegsters	12
Steno-typen	19

2. Aantal jongens leerlingen

U.L.O.	65
Ambachtsscholen	232
Machinistenscholen	24
H.B.S.	8
M.T.S.	1
Zeevaartschool	3
Cursus Motordrijvers	11
Cursus Radio-telegrafist	10
Middelbare Radioschool	34
Instituut voor Lichamelijke opvoeding	1
Analystencursus	2

1 Ambonese student op de Vrije Universiteit, Medische faculteit.

Een 37-tal meisjes en jongens bezoeken de kamp-U.L.O. in het woonoord „Lunetten”. Deze school werd opgericht als overbruggingsschool, aangezien de leerlingen door een te kort aan kennis in enkele vakken, voornamelijk talen, het onderwijs op de Nederlandse U.L.O.'s niet konden volgen. Dit U.L.O.- onderwijs wordt eveneens verzorgd door de Schoolraad van de Scholen met de Bijbel. Voorts is in het woonoord „Lunetten” opgericht een huishoudschool, daar 34 meisjes niet op de Neder- landse huishoudscholen konden worden opgevangen in verband met een tekort aan kennis van de Nederlandse taal en te ge- ringe voorontwikkeling. Deze school heeft het maleis als voor- taal. In het woonoord „De Schattenberg” bestaat een dergelijke school, alleen voor de naaldvakken en het algemeen vormend onderwijs (12 leerlingen).

c. Scholing van de vrouwen in de woonoorden

In 42 woonoorden (van de 50) worden cursussen gegeven aan vrouwen, overwegend elementair naaldvakonderwijs. (In de woonoorden „Geesbrug” en „Overbroek” zijn deze cursussen op eigen verzoek gestaakt. In de woonoorden „Heythuyzen” en „Hogerhorst” bestaat geen belangstelling voor deze cursussen. In de woonoorden „Stuifzand” en „Beenderrribben” is geen lesruimte beschikbaar. In het woonoord „Rijckholt”, welks bewoners uit andere woonoorden afkomstig zijn, zijn deze lessen nog niet voortgezet, aangezien dit woonoord eerst sinds 14 dagen geopend is.)

Soorten cursussen	Totaal aantal thans ingeschreven deelnemers
1. Breien	140
2. Naaien	633
3. Patroontekenen-knippen	412
4. Verstellen, vermaken	10
5. Opleiding costumière	55
6. Opleiding coupeuse	13
7. Fraaie handwerken	448

8. Kantklossen	34
9. Voedingsleer en Warenkennis	43
10. Voorlichtingspraatjes over babyvoeding (uitsluitend woonoord Lunetten)	100
11. Kinderen bezighouden	109
12. Lezen en schrijven (analfabeten)	95
13. Nederlandse taal	28

Duur der verschillende cursussen: variërend van 4—20 les- uren.

Voertaal: Maleis.

Totaal aantal lesuren per cursiste per week: 4 lesuren.

Doel van de cursussen

A. De praktijkcursussen onder 1, 2, 3, 4, 7, 9, 10 en 11 hebben als doelstelling de vrouwen praktisch te bekwamen in het verrichten van vrouwelijke vaardigheden, ten einde haar taak in het gezin beter te kunnen vervullen. Langs deze weg wordt bereikt, dat de achterstand, die deze vrouwen in deze hebben, wordt ingehaald.

B. De cursussen, onder 5 en 6 genoemd, hebben ten doel de vrouwen een eenvoudige beroepsopleiding te geven, zodat zij, indien nodig, in haar eigen onderhoud kunnen voorzien.

C. De doelstelling van de cursussen, onder 12 en 13 ge- noemd, is zonder meer duidelijk.

Vervolg cursussen

Ultimo Januari 1953 zullen zo goed als alle vrouwen, die de wens te kennen hebben gegeven bovengenoemde cursussen te volgen, de opleiding hebben beëindigd. Het ligt in de bedoeling verschillende *vervolgcursussen* in het leven te roepen, welke verdere scholing en meer vaardigheid ten doel hebben. De kant- klokcursussen (No. 8) is te beschouwen als een vervolgcursus op de fraaie handwerkcursus.

III. HERSCHOLING VAN DE MANNEN

Deze herscholing vindt plaats:

1°. in de Rijkswerkplaatsen waar thans nog 67 cursisten in opleiding zijn voor de vakken metaalbewerking, electro- techniek, timmeren en lassen. 31 cursisten hebben bereids de opleiding beëindigd.

2°. in kampwerkplaatsen in de navolgende woonoorden:

Marum, Schattenberg, Lunetten, Woerden, Almere, Tiel, Oostburg, Echt.

Cursussen worden gegeven in:

Bankwerken	aan 209 cursisten
Timmeren	aan 40 cursisten
Kleermaken	aan 80 cursisten
Landbouw	aan 50 cursisten

Totaal 379 cursisten

Het aantal cursisten is gedurende de zomermaanden sterk verminderd daar vele cursisten bij de boeren op het land gingen werken. Nog dit jaar worden de eerste cursisten afge- leverd. De gevolgde onderwijs methodes zijn geheel analoog aan die aan de Rijkswerkplaatsen, zodat ook de verkregen vakbekwaamheid vrijwel gelijk is te stellen. Behalve in die ge- vallen, waarin de cursisten door clandestiene arbeid bij boe- ren de opleiding verlieten, waren de resultaten van de ver- schillende cursisten bevredigend. Kampwerkplaatsen zijn nog in voorbereiding in de woonoorden: Ybenheer, Laarbrug, Vos- senbos, Pietersberg, Glanerbrug, Beugelen en Vlissingen. Een cursus automontage zal over enige weken aanvangen. Een be- langrijk aantal Ambonezen staat nog steeds afwijzend t.a.v. de herscholing.